

ऋणनिर्देश

आज स्त्रियांनी पुरुषांच्या खांद्याला खांदा लावून प्रत्येक क्षेत्रात आपल्या यशाचा ठसा उमटविला आहे. त्यापैकीच एक क्षेत्र म्हणजे 'पोलीस प्रशासन'. पण प्रशासनीय क्षेत्रात प्रवेश करूनही एक 'स्त्री' म्हणून तिला अनेक संकटांचा, संघर्षांचा, समस्यांचा सामना करावा लागतो. ज्या समस्या समाजापासून अदृश्य स्वरूपात आहेत.

महिला पोलीसांचा अभ्यास करण्याची, त्यांच्या समस्या जाणून, त्याची सत्यता पडताळण्याची उत्कंठा मला आधीपासूनच होती. म्हणूनच 'कोल्हापूर शहरातील महिला पोलीसांचा समाजशास्त्रीय अभ्यास' या विषयाची निवड केली.

प्रस्तुत संशोधनाच्या विषय निवडीपासून ते लघु शोधनिबंध सादर करणे येथपर्यंत माझे मार्गदर्शक आदरणीय गुरूवर्य प्रा. डॉ. रमेश बी.जाधव माजी समाजशास्त्र विभाग प्रमुख, न्यू कॉलेज, कोल्हापूर यांनी केलेले मौलिक मार्गदर्शन आणि त्यांच्याकडून अभ्यासासाठी मिळणारी प्रेरणा, प्रोत्साहन यामुळेच मी शोधनिबंध पूर्णत्वास नेऊ शकले. त्यांच्या ऋणातून मुक्त होणे शक्य नाही.

माझे आदरणीय गुरूवर्य प्रा. डॉ. एस.एस.साळुंखे समाजशास्त्र विभाग प्रमुख, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांनी नेहमीच प्रोत्साहन आणि अभ्यासासाठी योग्य दिशा प्राप्त करून दिली. त्यांची मी शतशः आभारी आहे. आदरणीय गुरूवर्य प्रा. डॉ. जे.बी.अंबेकर माजी समाजशास्त्र विभाग प्रमुख, तसेच डॉ. आर.एन.साळवे, प्रा.डॉ. आर.बी.पाटील, प्रा. डी. श्रीकांत, प्रा. बी.एन. केंद्रे, प्रा.सुजाता गोखले या सर्व आदरणीय गुरूवर्यांकडून नेहमीच सहकार्य आणि मार्गदर्शन मिळाले. त्यांची मी सदैव ऋणी राहीन.

बॅ. बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालय येथील वरिष्ठ ग्रंथपाल आणि सर्व कर्मचारी यांचेकडून प्रस्तुत संशोधनासाठी लागणारी ग्रंथ संपदा मिळविण्यासाठी सतत सहकार्य मिळाले. त्यांची मी ऋणी आहे.

तसेच डॉ.डी.बी. जयदीप, प्रा. जयकुमार देसाई, सेक्रेटरी शिक्षण प्रसारक मंडळ यांच्याकडून सदैव प्रोत्साहन मिळाले. माझे पितृतुल्य गुरूवर्य प्राचार्य साठे, उप प्राचार्य मुळे, डॉ.पी.के.पाटील, प्रा. मोहिते, प्रा. एन.सी.जाधव, प्रा. लोखंडे, प्रा. तळेकर, प्रा. सावंत, प्रा. कुरणे, प्रा. शरद कांबळे, गोपाळकृष्ण गोखले कॉलेज, कोल्हापूर यांचे प्रोत्साहन, सहकार्य यामुळे संशोधनाला सतत प्रेरणा मिळाली.

ज्यांच्यामुळे मी संशोधन कार्य अविरतपणे करू शकले ते आदरणीय सर्व पोलीस अधिकारी मा.सुखविंदर सिंग, माजी जिल्हा पोलीस प्रमुख, कोल्हापूर, मा. शहाजी उमाप, अप्पर पोलीस अधिक्षक, मा. सुरेश मॅंगडे, अप्पर पोलीस उप- अधिक्षक, मा. जगदाळे साहेब, पोलीस निरीक्षक, पोलीस मुख्यालय, मा.सौ.पाटील मॅडम, उप निरीक्षक, मा.सौ.लोकरे मॅडम, उप-निरीक्षक, मा.मुजावर साहेब, वाहतूक निरीक्षक आणि माझ्या सर्व महिला पोलीस भगिनी यांची मी शतशः आभारी आहे.

त्याचप्रमाणे पोलीस मुख्यालय येथून संशोधन विषयक माहितीचे संकलन करण्यासाठी श्री. संभाजी यादव, श्री. कदम यांनी सहकार्य केले.

तसेच समाजशास्त्र विभागातील श्री. सुतार यांची मी आभारी आहे. माझे सहकारी प्रा. हिरेमठ मॅडम, श्री.संजय चव्हाण, श्री.आनंद गडिवाड यांची मी आभारी आहे.

संशोधनासाठी सदैव पाठपुरावा करणारे माझे पूज्य वडील प्रा. व्ही. बी. कांबळे, आई सौ. रेखा विष्णू कांबळे, बहिण संघमूर्ती, प्रियांका, भाऊ अजिंक्य यांची मी सदैव ऋणी राहीन. आदरणीय श्री. श्रीराम कुलकर्णी, माजी मुख्याध्यापक, विद्यापीठ हायस्कूल यांची मी ऋणी आहे.

प्रस्तुत शोधनिबंधाच्या संगणकीय टंकलेखनाचे काम करून सहकार्य करणाऱ्या सौ.एम.यू.भालकर, सुयश झेरॉक्स अँड कॉम्प्युटर टायपिंग सेंटर, कोल्हापूर यांची मी मनःपूर्वक आभारी आहे.

संशोधन कार्य सुरू असताना अनेक ज्ञात-अज्ञात व्यक्तींनी सहकार्य व प्रेरणा दिली, त्या सर्वांची मी ऋणी आहे.

स्थळ : कोल्हापूर.

दिनांक : २९/०१/२००९.

P. V. Kambale
प्रज्ञा विष्णू कांबळे
संशोधक.